

Läkemedelsnytt - Ett nyhetsbrev från Läkemedelscentrum

Nr 2 februari 2026

Digitala föreläsningar

Våra föreläsningar äger rum på torsdagar kl. 08.15 - 08.35.

Om du redan nu har en fråga till kommande föreläsning, skicka in den i förväg på telefonnummer 070-903 204 1500 eller skanna QR-koden.

Tidigare föreläsningar och program för kommande finns på [Samverkanswebben](#).

Missade du föreläsningen?

Här kan du se de senaste föreläsningarna:

[Utsättning av beroendeframkallande läkemedel](#)

Anna Kollberg, specialistläkare i allmänmedicin Capio Vårdcentralen Vallby, Region Västmanland

[Osteoporosbehandling till de äldre och sköra patienterna på säbo och i hemsjukvård](#)

Anna Rosenberg, distriktsläkare, vårdcentralen Stadsfjärden Nyköping, Region Sörmland

KOMMANDE FÖRELÄSNINGAR

26/2 - HPV- och pneumokockvaccinationer

Malin Enarsson, smittskyddsläkare Region Sörmland

[Registrera dig här till föreläsningen](#)

26/3 - Behandling av adhd och samsjuklighet

Olga Neznanova, Med Dr, överläkare norra Stockholms psykiatri, Region Stockholm

[Registrera dig här till föreläsningen](#)

23/4 - Nya alzheimerläkemedel och medföljande utmaningar

- Obs! 30 minuter

Gustaf Befrits, hälsoekonom, Region Stockholm och NT-rådet

[Registrera dig här till föreläsningen](#)

7/5 - Behandling av Alzheimers sjukdom – aktuell och i framtiden

- Obs! 30 minuter

Sibylle Mayer Standar, geriatriker, minnesmottagningen, Hudiksvall, Region Gävleborg

[Registrera dig här till föreläsningen](#)

Datum och föreläsare kan komma att förändras, senaste information finns på [Samverkanswebben](#). Vi tar tacksamt emot önskemål om innehåll i kommande föreläsningar. Har du en kollega som vill få inbjudan till föreläsningarna, vidarebefordra nyhetsbrevet, [anmälan till egen inbjudan till föreläsningar](#).

Webbinarium om licens för läkemedel

Läkemedelsverket bjuder in till webinarium om licens för läkemedel tisdagen den 17 mars kl. 13:00–15:00 och fredagen den 27 mars kl. 9:00–11:00.

Webbinarier kommer att beröra licensprocessen i stort som smått och avslutas med en frågestund. Webbiniariet riktar sig i första hand till förskrivare som är nya inom området eller vill fräscha upp sina kunskaper om förskrivning av läkemedel via licens. [Mer information och anmälan](#)

Kloka råd om läkemedel

Region Stockholms läkemedelskommittés och dess expertgrupper utarbetar rekommendationer för hur läkemedelsanvändningen kan förbättras. Läs mer: [Kloka råd - Janusinfo.se](#)

Tandvårdens läkemedel

Råd och rekommendationer för läkemedelsanvändning inom tandvården. Rekommendationerna gäller även för 2026, ny utgåva kommer 2027.

[Tandvårdens läkemedel 2024-2025](#)

Förtydligande av merkostnadsersättning för obesitasläkemedel som inte ingår i läkemedelsförmånen

SKR har tagit fram ett förtydligande av Försäkringskassans bedömningskriterier gällande obesitasläkemedel som inte ingår i läkemedelsförmånen.

[Förtydligande av merkostnadsersättning för obesitasläkemedel som inte ingår i läkemedelsförmånen](#)

[Utlåtande för merkostnadsersättning - Försäkringskassan](#)

Beslut för obesitasläkemedel skjuts upp ytterligare

Tandvårds- och läkemedelsförmånsverkets (TLV) planerade beslut för obesitasläkemedlet Wegovy skjuts upp ytterligare. TLV utreder just nu om läkemedlet Wegovy för obesitas ska inkluderas i läkemedelsförmånerna.

Förhandlingar om ett avtal mellan regionerna och läkemedelsföretaget pågår fortfarande. TLV väntar in resultatet av förhandlingen och kommer därför inte att fatta ett beslut om Wegovy innan förhandlingarna är klara. [Beslut för obesitasläkemedel skjuts upp ytterligare - Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket TLV](#)

Stöd för verksamhetschefer vid dosjustering av sjuksköterska

Enligt gällande föreskrifter kan sjuksköterska få behörighet av verksamhetschef att justera doseringen i läkemedelsordinationer där doseringen är beroende av en patients individuella mål- eller mätvärden, om det är förenligt med en god och säker vård. Det kan gälla flera läkemedelsområden t.ex. diabetesläkemedel eller läkemedel vid hjärtsvikt. När en dosering har justerats ska det dokumenteras i läkemedelslistan och i patientjournalen.

Beslutet om behörighet att dosjustera är individuell och omprövas och förnyas årligen. Som stöd för detta finns blanketten *Bilaga 5 Dosjustering av sjuksköterska*, se [Läkemedelshantering i Sörmland](#). Den har uppdaterats och förtydligats av Expertgrupp Läkemedelshantering. Blanketten kan fyllas i elektroniskt.

Av blanketten framgår att behörigheten endast avser dosjustering inom befintliga ordinationer och innebär inte rätt att förskriva nya läkemedel eller ändra läkemedelsval. Om andra arbetsuppgifter är möjliga att göra i journalsystemet, när behörighet för dosjustering erhålls, garanterar mottagaren av uppdraget att dessa inte kommer att utföras.

Nytta/risk-värdering av COX-hämmare

Inom läkemedelsgruppen COX-hämmare finns ett stort antal preparat: oselektiva COX-hämmare (traditionella NSAID för engelskans Non-Steroidal Anti-Inflammatory Drugs), som hämmar såväl COX-1 som COX-2 och selektiva COX-2-hämmare (coxiber) som huvudsakligen hämmar COX-2. Nytt/risk-värdering av COX-hämmare Inom läkemedelsgruppen COX-hämmare finns ett stort antal preparat: oselektiva COX-hämmare (traditionella NSAID för engelskans Non-Steroidal Anti-Inflammatory Drugs), som hämmar såväl COX-1 som COX-2 och selektiva COX-2-hämmare (coxiber) som huvudsakligen hämmar COX-2.

Dessa preparat har en god effekt vid akut smärta och tolereras av de flesta. Effekttorleken skiljer sig inte nämnvärt mellan preparaten. Valet av preparat och dos bör styras av samsjuklighet och riskfaktorer. Risken för biverkningar med COX-hämmare är dosberoende. Risken för njurpåverkan är jämförbar mellan preparaten. COX-2 hämmare har en lägre risk för blödning och ulcus, men en högre risk för hjärtinfarkt jämfört med den oselektiva COX-hämmaren naproxen. Mer information: [Nytt/risk-värdering av COX-hämmare - Janusinfo.se](#)

Läkemedel och miljö - värt att påminnas om

En stor del av de läkemedel som vi använder hamnar i avloppsvattnet, i oförändrad form eller som metaboliter. Om de kommer ut i naturen finns risk för att andra organismer påverkas negativt. Vi behöver därför göra det vi kan för att motverka att läkemedel hamnar i vattendrag och grundvatten.

Du som förskrivare kan minska risken genom att

- när det är lämpligt välja en startförpackning eller mindre förpackning vid ny långtidsbehandling
- utvärdera patientens läkemedelsbehandling regelbundet
- om möjligt planera utsättning redan vid insättning
- inte skriva ut mer läkemedel än vad som beräknas gå åt
- informera patienten om att kassera överblivna läkemedel på rätt sätt.

Mer information

- [Miljöeffekter av läkemedel \(klokalistan.se\)](https://klokalistan.se)
- [Läkemedel i miljön \(lakemedelsboken.se\)](https://lakemedelsboken.se)
- [Utsättning av läkemedel en vinst också för miljön \(janusinfo.se\)](https://janusinfo.se)
- [Läkemedel och miljö - Janusinfo.se](https://janusinfo.se)

Länsgemensamma rutiner i läkemedelshantering och palliativ vård reviderade 2025

På Samverkanswebben, under [Nära vård och hälsa i samverkan](#), finns rutiner som är gemensamma för Sörmlands kommuner, privata vårdgivare och regionen publicerade. Under 2025 reviderades två rutiner som presenteras kort nedan. Båda rutinerna är reviderade på uppdrag av Länsstyrgruppen och beslutades 2025-12-12.

Rutin – Säker läkemedelshantering vid in-och utskrivning

En viktig rutin som ingår i utskrivningsprocessen och som beskriver hur läkemedel ska hanteras vid in- och utskrivningar till och från sjukhus. Syftet är att undvika behandlingsavbrott vid övergång mellan vårdgivare. Målgrupp för rutinen är all hälso- och sjukvårdspersonal i regionen och kommunerna i Sörmland som hanterar läkemedel i samband med in- och utskrivning till och från sjukhus. Av rutinen framgår både vilka läkemedel samt hur läkemedel ska skickas med både vid in- och utskrivning från sjukhus. Rutinen omfattar vuxna som själva inte kan ansvara för eller hantera sina läkemedel, dvs har överlämnat hälso- och sjukvårdsansvar för läkemedel (tidigare benämnt ansvarsövertagande).

[Rutin – Säker läkemedelshantering vid in-och utskrivning](#)

Rutin för palliativ vård på primärvårdsnivå i Region Sörmland och länets kommuner

Kunskapsstyrningens lokala arbetsgrupp, LAG Palliativ vård, har reviderat *Rutin för palliativ vård på primärvårdsnivå i region Sörmland och länets kommuner*, från 2021. Revideringen har genomförts av olika professioner från både Region Sörmland och länets kommuner.

Rutinen grundar sig i ett personcentrat, teambaserat arbetssätt och utgår från det nationella vårdprogrammet för palliativ vård. Rutinen beskriver det övergripande arbetssättet mellan Region Sörmland och länets kommuner hur palliativ vård bör bedrivas, oavsett patientens diagnos, bakgrund eller etnicitet. Rutinen omfattar palliativ vård på primärvårdsnivå, således vård för patienter som bor på särskilt boende (SÄBO) palliativ vård på primärvårdsnivå i region Sörmland och länets kommuner, från 2021. Revideringen har genomförts av olika professioner från både Region Sörmland och länets kommuner. Rutinen grundar sig i ett personcentrat, teambaserat arbetssätt och utgår från det nationella vårdprogrammet för palliativ vård. Rutinen beskriver det övergripande arbetssättet mellan Region Sörmland och länets kommuner hur palliativ vård bör bedrivas, oavsett patientens diagnos, bakgrund eller etnicitet. Rutinen omfattar palliativ vård på primärvårdsnivå, således vård för patienter som bor på särskilt boende (SÄBO) eller ordinärt boende.

[Rutin för palliativ vård på primärvårdsnivå i Region Sörmland och länets kommuner](#)

Lär dig mer i podden Läkekraft

- Podden riktar sig till allmänheten
- Ger information om vanliga sjukdomar, tillstånd och läkemedel
- Vårdpersonal kan hänvisa hit för den patient som vill få mer kunskap

Vi finns där poddar finns!

Skanna QR-koderna för att lyssna i din mobil.

[Här kan du lyssna på Läkekraft direkt på webben](#)

Spotify

Podcaster

Podbean

Klinisk apotekare – ett stöd i vården

Kontaktvägar klinisk apotekare

- Telefon (Apotekarkonsult): 016-10 57 83
(alla vardagar mellan kl. 08-15.30)
- Sök klinisk apotekare via växeln
- E-post: kliniskfarmaci@regionsormland.se
- Cosmic:
 - Funktionsbrevlåda Messenger: Läkemedelscentrum
 - Remiss: Läkemedelscentrum

Exempel på frågor med svar inkomna till konsultapotekaren:

Fråga: Isomex depottablett - Patient med kognitiv svikt som tuggar tablett, vad kan vi byta till?

Svar: Diskussion kring fortsatt behov av långverkande isosorbidmononitrat. Om behandling fortsatt behövs är ett alternativ att byta till Ismo tablett 10 mg som går att krossa, dock behöver läkemedlet administreras två gånger dagligen för att täcka in dygnsbehovet. Tänk på att nitratfritt intervall är viktigt för effekt.

Fråga: Jag lyckas inte förskriva Ozempic 2 mg inom förmånen till min diabetespatient. Varför?

Svar: Kan tyckas märkligt då 2 mg finns som en möjlig dosering till diabetiker enligt FASS. Det stämmer att styrkan 2 mg inte ingår i förmånen. Företaget har rimligtvis valt att inte ansöka om att styrkan ska ingå i förmånen.

Regionlicenser för läkemedel

Beviljade licenspreparat finns på nedan länk för både recept- och rekvisitionsläkemedel. Vid receptförskrivning av licensalternativ anges "använd regionlicens för Region Sörmland" i doseringstexten och bifoga referensnumret från tabellen. [Beviljade regionlicenser för läkemedel](#).

Läkemedelsverket kan utfärda särskilda tillstånd att expediera recept när generell licens finns. [Aktuella beslut finns att läsa här](#).

Restnoterade läkemedel

För information om [restnoterade läkemedel](#) se Region Sörmlands webbsida som uppdateras kontinuerligt utifrån våra lokala läkemedelsrekommendationer.

Cosmic: Att tänka på när det gäller läkemedel

Här hittar du information och tips om Cosmic gällande läkemedel:

[Rutiner och användarinstruktioner för Läkemedel - Insidan](#)

[Felanmäl och fråga om Cosmic- Insidan Självbetjäningsportalen](#)

[Rutiner och användarinstruktioner - Insidan](#)

[Hantering läkemedelsmallar](#)

[Forttydligande-information-till-verksamheterna-gallande-vigilancearende-fsn_vig-719.pdf](#)

Alla ska använda läkemedelsmodulens Utdelningsvy!

Alla enheter inom Regionen som hanterar läkemedel ska använda sig av Läkemedelsmodulen och Utdelningsvyn. Detta gäller även utdelning av till exempel paracetamol på öppenvårdsmottagning. Det är inte tillräckligt att dokumentera i journalanteckning.

Specifik enhet

Vid ordination av läkemedel kommer Administreras på enhet ha (Vilken som helst) förvald på alla enheter även på Akutmottagningarna fr.om 26/1. Detta för att minska risken för fördröjda och uteblivna administreringar, dubbling av ordinationer m.m.

[Cosmic - Läkemedel: Ordination på akutmottagning / ändra specifik enhet Självbetjäningsportalen](#)

Cosmic – Läkemedel: Förskrivning

Viktigt att se över förskrivningen i Cosmic innan recept skickas till apotek. Är information till patienten tydlig och korrekt?

Apoteken har återkopplat att dubbla doseringstexter och motstridiga doseringstexter förekommer på recepten vilket innebär att förskrivare kontaktas i högre utsträckning än tidigare för att stämma av aktuell dosering för patient. Tidskrävande arbete för både apotekspersonal och förskrivare.

För mer information och direktlänk till vanliga fel, se kunskapsartikel:

[Cosmic - Läkemedel: Förskrivning, vanliga fel till apotek - Självbetjäningsportalen](#)

Hur komma in i Kunskapsdatabasen

Alla Kunskapsartiklar om Cosmic läkemedel:

[Sökresultat - Självbetjäningsportalen](#)

Direktlänk till vanliga fel vid förskrivning:

[Cosmic - Läkemedel: Förskrivning, vanliga fel till apotek - Självbetjäningsportalen](#)

Direktlänk till vad som följer med på etiketten till patienten:

[Cosmic - Läkemedel: Apoteketikett, vad följer med - Självbetjäningsportalen](#)

Om man vill gå själv från Insidan:

- Gå till Självbetjäningsportalen
- Sök eller använd länk
- I sökrutan, sök efter: cosmic läkemedel
- Klicka på rubriken: Kunskapsdatabas

Dokumentation av iordningställande av flera läkemedelsdoser

I Cosmic finns en funktion *Fönstret överlämna* som ska användas vid t.ex. delning av dosetter, hemgångsdoser eller permissionsdoser. I den kan man markera flera dostillfällen och flera dygn om så önskas.

Genom att dra i de små svarta pilarna uppe i tidsangivelsen, kan du dra den gula ytan för att markera inom vilket tidsintervall doser ska överlämnas.

Beskrivning av *Fönstret överlämna* finns under Cosmic-rutiner rubriken

[Läkemedel](#) - välj Administrera läkemedel.

Vid användande av *Fönstret överlämna* syns tydligt i utdelningsvyn vilka läkemedel som har iordningställts, överlämnats och skickats med patienten hem.

I journaltext anges endast att läkemedel har skickats med.